

Dosarul nr. 2ra-408/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana) A. Ojoga

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Simciuc, I. Secrieru, I. Cotruță

DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie
Morari împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți
accesorii Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și
executorul judecătoresc Svetlana Guțu, cu privire la constatarea încălcării dreptului
la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 4 iulie 2018 avocatul Natalia Covaliov a depus în interesele lui Iurie
Morari cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, solicitând să
fie constatat faptul încălcării dreptului lui Iurie Morari la executarea în termen
rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2010 și încasarea de
la bugetul de Stat în beneficiul lui Iurie Morari a sumei de 7 000 euro cu titlu de
prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii a indicat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din
17 decembrie 2010, Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să-i acorde lui Iurie
Morari și familiei sale spațiu locativ conform normelor locative.

La 30 martie 2011 hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2010
a devenit irevocabilă, iar Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Primăriei
mun. Chișinău hotărârea judecătorească pentru executare.

Avocatul Natalia Covaliov a menționat că timp de 7 ani, în perioada anilor
2011-2017, Primăria mun. Chișinău se eschivează de la executarea hotărârii,
invocând lipsa spațiului locativ aflat în proprietatea mun. Chișinău. În acest sens,
Consiliul mun. Chișinău a comunicat că în prezent creditorii urmăritori au înaintat

față de Consiliu și Primărie 232 titluri de executare, inclusiv și cel al reclamantului, prin care autoritățile locale au fost obligate să asigure cu spațiu locativ.

Consiliul mun. Chișinău a anexat la răspuns și calculul mijloacelor financiare necesare pentru procurarea apartamentelor, inclusiv și costul de piață al apartamentului destinat reclamantului.

A indicat că în cadrul procedurii de executare, Consiliul mun. Chișinău a fost somat de către executorul judecătoresc Svetlana Guțu despre faptul neexecutării hotărârii din 17 decembrie 2010, însă documentul executoriu este neexecutat până în prezent.

Prin răspunsul din 31 iulie 2017 Consiliul mun. Chișinău a comunicat executorului judecătoresc Svetlana Guțu că este imposibilă executarea hotărârii judecătorești din motivul lipsei spațiului locativ în proprietatea mun. Chișinău.

În consecință, avocatul Natalia Covaliov a invocat că prin neexecutarea hotărârii judecătorești din 17 decembrie 2010 se încalcă dreptul creditorului Iurie Morari la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale.

Prin încheierea din 6 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, executorul judecătoresc Svetlana Guțu.

Prin încheierea din 6 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a atras în proces, în calitate de intervenienți accesorii, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Iurie Morari la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-3834/10 din 17 decembrie 2010.

S-a încasat din contul bugetului de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Iurie Morari suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-3834/10 din 17 decembrie 2010.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La 26 octombrie 2018, avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele lui Iurie Morari a declarat apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, iar la 11 aprilie a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat să fie admis apelul, modificată hotărârea primei instanțe și emisă o hotărâre nouă prin care să fie încasată de la bugetul de Stat, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 7 000 euro.

Ulterior, la 2 mai 2019, cerere de apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a depus Ministerul Justiției, care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Ministerului Justiției privind repunerea în termen pentru declararea apelului și s-a restituit cererea de apel declarată de Ministerul Justiției împotriva hotărârii din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din motivul că apelul a fost depus înafara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de avocatul Eugeniu Bajoreanu în interesele lui Iurie Morari.

S-a modificat hotărârea din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, fiind majorată suma încasată cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral de la 10 000 lei până la 50 000 lei.

În rest hotărârea s-a menținut.

La 5 decembrie 2019, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, cu referire la prevederile art. 432 alin. (1) și (2) lit. c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, Ministerul Justiției a invocat că decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, eronat a interpretat dreptul material prevăzut de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A indicat că prescripția art. 1 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, prevede că aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, consideră că nu poate fi catalogată drept neexecutare o simplă amânare sau o întârziere în executare. Jurisprudența CEDO califică că o întârziere în executarea unei hotărâri judecătorești poate fi justificată în anumite circumstanțe (Burdov c. Rusiei, § 35; Josan c. Moldovei § 18).

A menționat că la caz nu este clar dacă intimatul sau membrii familiei acestuia dispun sau nu de spațiu locativ. Or, conform buletinului de identitate eliberat pe numele lui Iurie Morari (anexat la cererea de chemare în judecată) din 14 august 2015 acesta are domiciliu pe adresa xxxxx. Astfel, la materialele dosarului lipsește dovada că intimatul și membrii familiei lui nu dispun de spațiu locativ.

Recurentul a mai indicat că hotărârea a cărei neexecutare se invocă obligă administrația publică locală să acorde spațiu locativ în posesie și folosință și nicidecum în proprietate privată. Acest fapt rezultă din decizia Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Grigore Păduraru c. Republicii Moldova (cererea nr. 28355/08).

La fel, a remarcat că raporturile de serviciu ale intimatului Iurie Morari cu Ministerul Afacerilor Interne, au încetat în decembrie 2003, fiind concediat în legătură cu pensia pentru limita de vârstă.

Totodată, a remarcat că intimatul Iurie Morari nu a probat importanța executării hotărârii prin prisma art. 118 din Codul de procedură civilă, or, acesta nu a invocat lipsa de spațiu locativ.

Prin urmare, Ministerul Justiției a invocat că în speță aceste circumstanțe nu au fost verificate, persistând prezumția încasării unei despăgubiri nejustificate și ilegale.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces, fiind recepționată de Ministerul Justiției la 30 octombrie 2019. Cererea de recurs a fost depusă la 5 decembrie 2019, în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 31 ianuarie 2020 în adresa intimaților a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ministerul Justiției cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Prin referința din 24 februarie 2020, avocatul Eugeniu Bajoreanu în interesele lui Iurie Morari, a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiată și menținerea deciziei instanței de apel.

Prin încheierea din 4 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Ministerul Justiției a fost considerat admisibil.

În conformitate art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Art. 444 din Codul de procedură civilă, prevede că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs și referința depusă de către intimat, în coroborare cu normele de drept aplicabile la caz, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel, din considerentele ce succed.

În speță, din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul constată că la 4 iulie 2018 avocatul Natalia Covaliov a depus în interesele lui Iurie Morari cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, solicitând să fie constatat faptul încălcării dreptului lui Iurie Morari la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2010 și încasarea de

la bugetul de Stat în beneficiul lui Iurie Morari a sumei de 7 000 euro cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral cauzat prin această încălcare. (f.d. 4-7)

Prin încheierea din 6 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, executorul judecătoresc Svetlana Guțu. (f.d. 22-23)

Prin încheierea din 6 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a atras în proces, în calitate de intervenienți accesorii, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău. (f.d.70, 71)

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a admis parțial cererea de chemare în judecată, a constatat încălcarea dreptului lui Iurie Morari la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-3834/10 din 17 decembrie 2010 și a încasat din contul bugetului de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Iurie Morari suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-3834/10 din 17 decembrie 2010. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La 26 octombrie 2018, avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele lui Iurie Morari a declarat apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, iar la 10 aprilie a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat să fie admis apelul, modificată hotărârea primei instanțe și emisă o hotărâre nouă prin care să fie încasată de la bugetul de Stat, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 7 000 euro. (f.d. 106-107, 123-127)

Ulterior, la 2 mai 2019, cerere de apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a depus Ministerul Justiției, care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral. (f.d. 135-140)

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Ministerului Justiției privind repunerea în termen pentru declararea apelului și s-a restituit cererea de apel declarată de Ministerul Justiției împotriva hotărârii din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din motivul că apelul a fost depus înafara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen. (f.d. 144, 145-147)

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele lui Iurie Morari, prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a admis apelul declarat și a modificat hotărârea din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, fiind majorată suma încasată cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral de la 10 000 lei până la 50 000 lei. În rest, hotărârea s-a menținut. (f.d. 165-173)

În cuprinsul cererii de recurs, recurentul-pârât Ministerului Justiției a dezvoltat critici prin care a susținut ilegalitatea deciziei atacate din perspectiva interpretării eronate a dreptului material prevăzut de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și ca rezultat încasarea unei despăgubiri nejustificate și ilegale. Astfel, principala critică adusă deciziei instanței de apel vizează netemeinicia acesteia.

Prealabil analizării criticilor de nelegalitate invocate de Ministerul Justiției prin cererea de recurs declarate împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, se impune precizarea limitelor în cadrul cărora va fi analizată decizia instanței de apel.

Sub acest aspect se reține că în fața primei instanțe de către Iurie Morari au fost formulate două capete de cerere. Apelul a fost declarat de reclamantul Iurie Morari și a vizat doar capătul de cerere admis parțial, cu privire la cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral încasat, iar în recurs criticile Ministerului Justiției se referă la soluția de admitere a ambelor capete de cerere cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral. În consecință, primul capăt de cerere, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 17 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău nefiind contestat în apel, a intrat sub autoritatea de lucru judecat.

Totodată, Colegiul instanței de recurs menționează că, reieșind din principiul non reformatio in pejus, menționat expres în art. 373 alin. (6) din Codul de procedură civilă, conform căruia apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces, intimatul-reclamant Iurie Morari, în rezultatul examinării recursului declarat de recurentul-pârât, nu poate fi sancționat prin pronunțarea unei hotărâri defavorabile în raport cu cea obținută prin hotărârea primei instanțe, deoarece se opune principiul de drept procesual non reformatio in pejus, care trebuie respectat și cu prilejul judecării recursului declarat de Ministerul Justiției.

Potrivit acestui principiu, drepturile recunoscute în beneficiul părții care a declarat apel, prin decizia recurată, rămân dobândite în raport cu partea care, prin neatacarea hotărârii, le-a acceptat ca atare.

Deci, cu titlu preliminar Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră necesar a menționa că anterior modificării cuantumului sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral de la 10 000 lei până la 50 000 lei prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, argumentele Ministerului Justiției nu au fost examinate în instanța de apel, având în vedere că prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de Ministerul Justiției împotriva hotărârii din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din motivul că apelul a fost depus înafara termenului legal.

Astfel, apelul Ministerului Justiției nu a fost examinat, fiind judecat doar apelul reclamantului-apelant Iurie Morari, care a exprimat dezacordul cu soluția primei instanțe doar în partea ce ține de cuantumul despăgubirii acordate pentru prejudiciul moral cauzat, solicitând să fie modificată hotărârea primei instanțe și emisă o hotărâre nouă prin care să fie încasată de la bugetul de Stat, cu titlu de prejudiciu moral, suma despăgubirii în mărime de 7 000 euro.

Instanța de apel judecând doar cererea de apel depusă de apelantul-reclamant Iurie Morari, a procedat la soluționarea cererii de apel în sensul admiterii apelului declarat de reclamant, fiind modificată hotărârea primei instanțe și stabilit un cuantum mai mare al despăgubirii pentru dreptul încălcat.

Prin urmare, în contextul în care judecarea apelului s-a realizat ca efect al admiterii apelului declarat doar de către Iurie Morari, apelul declarat de Ministerul Justiției fiind restituit, rezultă că formularea unui recurs de către Ministerul Justiției nu poate reprezenta prilejul pentru instanța de recurs de a înlătura în ansamblu toate neregularitățile invocate în cererea de recurs, de care acesta nu s-a plâns prin formularea unui apel (acesta fiind restituit).

Respectiv, în legătură cu modul în care Curtea de Apel prin decizia recurată a procedat la soluționarea cererii de apel, în sensul admiterii apelului declarat de Iurie Morari, modificării hotărârii primei instanțe și stabilirii unei despăgubiri mai mari pentru încălcarea constatată, recurentul-pârât Ministerul Justiției are posibilitatea să formuleze recurs împotriva acestei decizii doar în partea cuantumului stabilit de instanța de apel, și anume, a sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral de 50 000 lei.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic susținerile recurentului precum că instanța de apel nu a verificat circumstanțele importante ale cauzei, și că eronat a interpretat dreptul material prevăzut de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, deoarece acestea contravin constatărilor relatate sus.

Subsidiar, referitor la capătul de cerere privind încasarea de la bugetul de Stat în beneficiul lui Iurie Morari a despăgubirii pentru cauzarea prejudiciului moral, Colegiul menționează că în motivarea soluției de modificare a hotărârii primei instanțe, prin care a fost majorată suma încasată cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral de la 10 000 lei până la 50 000 lei, instanța de apel a reținut că perioada de referință care urmează a fi luată în considerare în speță, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 17 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, constituie cea cuprinsă de la data nașterii obligației de executare, adică data înaintării documentelor executorii spre executare, care este 30 martie 2011 și până la ziua adoptării hotărârii cu privire la constatarea violării dreptului garantat de art. 6 § 1 din Convenție, adică până la 20 octombrie 2018.

Instanța de apel a conchis că reieșind din perioada continuă a neexecutării hotărârii judecătorești, de caracterul obligației de executare, comportamentul autorității însărcinate cu obligația executării, precum și miza (interesul) pentru creditor, cerința cu privire la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prevăzută de legislația internă și de art. 6 § 1 al Convenției, nu a fost respectată, fapt ce atestă corectitudinea soluției cu privire la constatarea acestei încălcări.

Însă, deși prima instanță corect a constatat încălcarea dreptului lui Iurie Morari la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești menționate, Curtea de Apel Chișinău a considerat că suma de 10 000 lei acordată de prima instanță cu titlu de prejudiciu moral, nu constituie o satisfacție echitabilă pentru apelant. Totodată, instanța a considerat că suma solicitată de apelant în mărime de 7 000 euro este una exagerată.

Prin urmare, Colegiul instanței de apel a ajuns la concluzia de a modifica hotărârea din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, majorând suma încasată cu titlu de prejudiciu moral de la 10 000 lei până la 50 000 lei, considerând că aceasta constituie o compensație morală echitabilă și suficientă în raport cu circumstanțele speței.

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție, făcând o apreciere a circumstanțelor sus-evidențiate, consideră că cele relatate supra în ansamblu atestă faptul că concluzia instanței de apel este justă, având la bază un cumul de dovezi cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită.

Art. 2 alin. (6) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, prevede că, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Conform art. 5 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Astfel, cu referire la quantumul prejudiciului moral, Colegiul relevă că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că, indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul jurisprudenței CEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Respectiv, în litigiul dedus judecății, Colegiul consideră că suma de 50 000 lei, acordată de instanța de apel constituie o satisfacție echitabilă a despăgubirilor și ar atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege. Or, la stabilirea quantumului prejudiciului moral, se ia în considerare interesul sporit pe care l-a avut sau îl are reclamantul în executarea hotărârii judecătorești, al cărui beneficiar este.

În concluzie, Colegiul apreciază că nu poate fi reținut considerentul referitor la faptul încasării unei despăgubiri nejustificate și ilegale, invocat de Ministerul Justiției, având în vedere că la materialele speței lipsesc probe pertinente și concludente care să confirme cu certitudine faptul că intimatul Iurie Morari nu este îndreptățit să solicite o satisfacție echitabilă de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile.

Având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar critica invocată de recurent este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de

a respinge recursul declarat de Ministerul Justiției și a menține decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. art. 444, 445, alin. (1) lit. a), 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se menține decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Morari împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari